

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Медичний факультет
Кафедра фізичної терапії та ерготерапії

СИЛАБУС

нормативного освітнього компонента

Основи ерготерапії та функціональне тренування
(назва освітнього компонента)

підготовки бакалавра (на базі диплому молодшого спеціаліста)
(назва освітнього рівня)

спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія
(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійної програми Фізична терапія, ерготерапія
(назва освітньо-професійної освітньо-наукової/освітньо-творчої програм)

Луцьк – 2022

Силабус освітнього компонента «Основи ерготерапії та функціональне тренування»
підготовки «бакалавра», галузі знань – 22 Охорона здоров'я, спеціальності – 227 Фізична терапія,
ерготерапія, за освітньо-професійною програмою – Фізична терапія, ерготерапія

Розробник: Грейда Н. Б., доцент кафедри фізичної терапії та ерготерапії, к. пед. наук, доцент

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

(Андрійчук О. Я.)

**Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри фізичної терапії та ерготерапії
протокол № 3 від 10.10. 2022 р.**

Завідувач кафедри:

(Андрійчук О. Я.)

I. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	Галузь знань: 22 - Охорона здоров'я	Нормативний
Кількість годин/кредитів <u>120/4</u>	Спеціальність: 227 - Фізична терапії, ерготерапія	Рік навчання <u>3</u> Семестр <u>6-ий</u> Лекції 14 год.
ІНДЗ: <u>немає</u>	Освітньо-професійна програма: Фізична терапія, ерготерапія Освітній ступінь: Бакалавр на базі молодшого спеціаліста	Лабораторні заняття 26 год. Самостійна робота 74 год. Консультації 6 год. Форма контролю: екзамен
Мова навчання		українська

II. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

ПІП - Грейда Наталя Богданівна

Науковий ступінь - кандидат педагогічних наук

Вчене звання - доцент

Посада - доцент кафедри фізичної терапії та ерготерапії

Контактна інформація - Greida.Natalja@vnu.edu.ua

Дні занять розміщено на сайті навчального відділу ВНУ: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

ІІІ. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

1. Анотація

Освітній компонент «Основи ерготерапії та функціональне тренування» спрямований на вивчення особливостей покращення повсякденної та інструментальної діяльності та набуття навичок самообслуговування осіб після травм, осіб з вродженими та набутими вадами опорно-рухового апарату та осіб з інвалідністю; історію виникнення ерготерапії; завдання та об'єкт ерготерапії; основні етапи планування та проведення ерготерапії; стадії вироблення та закріплення тимчасових та постійних компенсацій; методики визначення наявних порушень; особливості складання плану та заходів з ерготерапії. Вибір методів та засобів ерготерапії залежить від загального стану пацієнта/клієнта, наявності супутніх захворювань та ускладнень, а також після консультації з лікучим лікарем щодо наявних протипоказань та застережень. Якнайшвидший початок процесу ерготерапії (вже у відділені інтенсивної терапії) сприяє покращенню загального стану пацієнта та суттєво знижає ризик появи вторинних ускладнень (відлежин, контрактур, дихальних ускладнень тощо). Ерготерапія проводиться після стабілізації стану пацієнта. Заняття розпочинаються лише після бесіди з пацієнтом на тему усвідомлення необхідності навчання новим руховим діям. Свідома та активна участь пацієнта, його власна мотивація та розуміння потреби до навчання в разі сприяє досягненню ефективного результату та самостійності пацієнта. Основний принцип запропонованої програми ерготерапії - виконання рухових дій спочатку в полегшених умовах, потім - в умовах стаціонарної палати чи кімнати, розвиток тих фізичних якостей, які необхідні для виконання специфічних рухових дій вдома, поза місцем проживання, в соціумі та для відновлення професійної діяльності. Поступове навчання (відновлення) правильним (простим і складним) рухам, що призводить до їх нейрорефлекторного закріплення у вигляді вмінь та навичок. Для досягнення цієї мети необхідним є знання методики визначення обмежень життедіяльності у пацієнтів; використанням шкал для оцінки наявних обмежень у пацієнтів та основних допоміжних засобів й інвентарю при проведенні ерготерапії.

2. Пререквізити - нормальна анатомія людини (за професійним спрямуванням); нормальна фізіологія людини (за професійним спрямуванням); функціональна анатомія; основи загальної патології; обстеження, методи оцінки та контролю при порушенні діяльності серцево-судинної та дихальної системи; терапевтичні вправи; основи практичної діяльності у фізичній терапії та ерготерапії (вступ до спеціальності); клінічний реабілітаційний менеджмент при порушенні діяльності ОРА.

Постреквізити – комплексний кваліфікаційний іспит.

3. Мета і завдання освітнього компонента:

Метою викладання освітнього компонента «Основи ерготерапії та функціональне тренування» є формування у здобувачів освіти цілісного уявлення про методику фізичної терапії та ерготерапії, яка спрямована на поступове навчання правильним (простим і складним) рухам; на формування навичок самообслуговування, тобто тих вмінь, які необхідні особі для самостійного харчування, справляння потреб, користування ванною кімнатою та одяганням/роздяганням; використання технічних допоміжних засобів і сучасних технологій.

Основним завданням освітнього компонента «Основи ерготерапії та функціональне тренування» є:

- сформувати у здобувачів освіти цілісне уявлення про методику фізичної терапії та ерготерапії, яка спрямована на поступове навчання правильним рухам;
- мати спеціальні концептуальні знання, які потрібні для покращення побутових дій пацієнта;
- досягнути максимально можливої незалежності пацієнта у навичках самообслуговування;
- сформувати розуміння сфер діяльності ерготерапевта, таких як повсякденна та інструментальна діяльність та участь у соціальному житті;
- навчити особливостям використання допоміжних засобів в оволодінні основними руховими навичками;
- виробити базові навички розробки індивідуальної реабілітаційної програми застосування засобів та методів полегшення оволодіння руховими навичками та навичками самообслуговування;
- навчити класифіковати рухові навички в залежності від впливу на організм людини;

- забезпечити уміння розвивати ті фізичні якості, які необхідні для виконання специфічних рухових дій;
- навчити використовувати технічні допоміжні засоби і сучасні технології.

4. Результати навчання (компетентності)

До кінця навчання здобувачі освіти повинні бути компетентними у таких питання:

Інтегральна компетентність (ІК)

Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з фізичною терапією та ерготерапією, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук.

Загальні компетентності

До кінця навчання здобувачі освіти повинні бути компетентними у таких питання:

ЗК 01 Здатність до розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 02 Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 03 Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК 04 Здатність працювати в команді.

ЗК 05 Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК 08 Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 10 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 11 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 12 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 15 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ФК 1 Здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної терапії, ерготерапії, принципи їх виконання і зв'язок з охороною здоров'я.

ФК 4 Здатність враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії, ерготерапії.

ФК 5 Здатність провадити безпечну для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії, ерготерапії у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини.

ФК 7 Здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії та ерготерапії.

ФК 8 Здатність ефективно реалізовувати програму фізичної терапії та/або ерготерапії

ФК 9 Здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії та/або ерготерапії функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта.

ФК 11 Здатність адаптувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов.

ФК 13 Здатність навчати пацієнта/опікунів самообслуговуванню/догляду, профілактиці захворювань, травм, ускладнень та неповносправності, здоровому способу життя.

ФК 14 Здатність знаходити шляхи постійного покращення якості послуг фізичної терапії та ерготерапії.

ПР 1 Демонструвати готовність до зміщення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади

ПР 2 Спілкуватися усно та письмово українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування; складати документи, у тому числі іноземною мовою (мовами).

ПР 3 Використовувати сучасну комп'ютерну техніку; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.

ПР 4 Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.

ПР 5 Надавати долікарську допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі; вибирати оптимальні методи та засоби збереження життя.

ПР 8 Діяти згідно з нормативно-правовими вимогами та нормами професійної етики.

ПР 10 Здійснювати заходи фізичної терапії для ліквідації або компенсації рухових порушень та активності

ПР 11 Здійснювати заходи ерготерапії для ліквідації або компенсації функціональних та асоційованих з ними обмежень активності та участі в діяльності.

ПР 12 Застосовувати сучасні науково-доказові дані у професійній діяльності.

ПР 13 Обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.

ПР 14 Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування.

ПР 15 Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною принадлежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.

ПР 16 Проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.

5. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Лаб.	Сам. роб.	Конс.	*Форма конт-лю/ Бали
Змістовий модуль 1. Обстеження та методичні основи навчання правильним рухам осіб, які потребують сторонньої допомоги та осіб з інвалідністю						
Тема 1. Роль ерготерапії в реабілітаційному процесі. Мета, завдання, принципи та методи ерготерапії	10	2	2	6		ДС РМГ/5
Тема 2. Ерготерапевтичне оцінювання, методики, функціональне обстеження функціональних пошкоджень різного типу (порушення функції)	9		2	6	1	ДС РМГ/5
Тема 3. Методики визначення обмежень життєдіяльності у пацієнтів; шкали, що використовуються для оцінки наявних обмежень у пацієнтів	10	2	2	6		ДС РМГ/5
Тема 4. Сфери діяльності ерготерапевта (повсякденна діяльність, інструментальна діяльність, соціалізація)	10		2	7	1	ДС РМГ/5
Тема 5. Організація ерготерапії руки та розвитку дрібної моторики	9	2	2	4	1	ДС ДБ РМГ, IPC /5
Тема 6. Характеристика основних засобів поступового навчання самообслуговування пацієнтів	10		2	8		ДС ДБ РМГ, IPC /5
Разом за модулем 1	58	6	12	37	3	5
Змістовий модуль 2. Формування середовища життєдіяльності для маломобільних груп населення						

Тема 7. Дитяча ерготерапія. Мета ерготерапії. Основні принципи ерготерапії дітей.	10	2	2	6		ДС, ТР РМГ, IPC /5
Тема 8. Ерготерапія при порушені розумового розвитку. Ерготерапія при аутизмі	11	2	2	6	1	ДС РМГ, IPC /5
Тема 9. Ерготерапія людей похилого та старечого віку. Прилади для соціально- побутової адаптації.	10	2	2	6		ДС РМГ, IPC /5
Тема 10. Адаптація навколошнього середовища та засобів побутового користування до потреб осіб з особливими потребами	8	2	2	4		ДС, РМГ, IPC/5
Тема 11. Розробка індивідуальної реабілітаційної програми застосування засобів та методів полегшення оволодіння руховими навичками	11		2	8	1	ДБ, ТР, РМГ, IPC/5
Тема 12. Розробка індивідуальної реабілітаційної програми застосування засобів та методів полегшення оволодіння навичками самообслуговування	10		2	7	1	ДБ, ТР, РМГ, IPC/5
Підсумкова контрольна робота. Засвоєння практичних навичок.	2		2			ПКР/5
Разом за модулем 2	62	8	14	37	3	5
Всього годин / Балів	90	14	26	74	6	5/120

*Форма контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, ТР – тренінг, IPC – індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, ПКР -підсумкова контрольна робота

6. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Самостійна робота здобувача передбачає підготовку до лабораторних занять, теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не увійшли до практичного курсу, або ж були розглянуті коротко (перелік поданий). Завдання для самостійного опрацювання входять в структуру лабораторних занять та оцінюються в процесі поточного контролю на лабораторних заняттях та на підсумкових контрольних роботах під час вивчення відповідних тем.

1. Формування вмінь, які необхідні особі для самостійного харчування.
2. Формування вмінь, які необхідні особі для самостійного справляння побутових потреб.
3. Формування вмінь, які необхідні особі для самостійного користування ванною кімнатою.
4. Формування вмінь, які необхідні особі для самостійного користування кухнею.
5. Формування вмінь, які необхідні особі для самостійного одягання/роздягання.
6. Загальні положення вербального та невербального спілкування з пацієнтом
7. Догляд за хворими з порушеннями та травмами опорно-рухового апарату.
8. Догляд за хворими з порушеннями та травмою спинного мозку.
9. Догляд за хворими з неврологічними розладами.
10. Оцінювання помешкання.
11. Ергодіагностика (повернення до праці).

IV. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика науково-педагогічного працівника щодо здобувача освіти полягає в послідовному та цілеспрямованому здійсненні навчального процесу на засадах прозорості, доступності, наукової обґрутованості, методичної доцільності та відповідальності учасників освітнього процесу.

Всі учасники освітнього процесу повинні дотримуватись вимог чинного законодавства України, Статуту і Правил внутрішнього розпорядку ВНУ імені Лесі Українки, загальноприйнятих моральних принципів, правил поведінки та корпоративної культури; підтримувати атмосферу доброзичливості, порядності та толерантності.

Вивчення освітнього компонента передбачає постійну роботу здобувачів освіти на кожному занятті. Середовище під час проведення лекційних та лабораторних робіт є творчим, дружнім, відкритим для конструктивної критики та дискусії. Здобувачі освіти не повинні спізнюватися на заняття. Усі здобувачі освіти на лабораторних роботах відповідно до правил техніки безпеки повинні бути одягненими в білі халати. Перед початком заняття здобувачі освіти повинні вимкнути звук засобів зв'язку (мобільний телефон, смарт-годинник тощо).

Здобувачі освіти здійснюють попередню підготовку до лекційних та лабораторних занять згідно з переліком рекомендованих джерел. До початку курсу необхідно встановити на мобільні пристрої або ноутбуки застосунки Microsoft Office 365 (Teams, Forms, One Note) для роботи з доступними матеріалами курсу. Вхід для активації облікового запису відбувається через корпоративну пошту з доменом – @vnu.edu.ua. Корпоративна пошта з паролем видається методистом деканату медичного факультету.

Оцінювання здобувачів освіти здійснюється відповідно до Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2022-07/Polozh_pro_otzin_ред%2BМЕД.pdf

В освітньому процесі застосовується дві шкали оцінювання: багатобалльна (200-бальна) шкала та 4- бальна шкала. Результати конвертуються із однієї шкали в іншу згідно із нижче наведеними правилами. Освітній компонент «Основи ерготерапії» вивчають здобувачі протягом 5 семестру та складають іспит (максимальна кількість балів за поточну навчальну діяльність – 120 балів, на іспиті – 80 балів. Підсумковий бал формується як сума цих балів $120+80= 200$ балів).

Оцінювання поточної успішності здійснюється на кожному лабораторному занятті за 4-балльною шкалою (5 – «відмінно», 4 – «добре», 3 – «задовільно», 2 – «незадовільно»). На кожному лабораторному занятті студент отримує оцінку за цією шкалою.

Рівень володіння теоретичними знаннями та оволодіння практичними компетентностями, які розглядаються на лекційних та лабораторних заняттях, а також вивчаються здобувачами самостійно, визначається за 4-балльною шкалою відповідно до підсумкових критеріїв, які зазначені нижче.

Сукупність знань, умінь, навичок, компетентностей, які набуті здобувачем у процесі навчання з кожної теми орієнтовно оцінюється за такими критеріями:

– 5 ("відмінно") – здобувач бездоганно засвоїв теоретичний матеріал теми заняття, демонструє глибокі і всебічні знання відповідної теми, основні положення наукових джерел, логічно мислить і формує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;

– 4 ("добре") – здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал заняття, володіє основними аспектами з джерел, аргументовано викладає його; володіє практичними навичками, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при виконанні практичних навичок;

– 3 ("задовільно") – здобувач в основному опанував теоретичними знаннями навчальної теми, орієнтується в рекомендованих джерелах, але непереконливо відповідає,

плутає поняття, додаткові питання викликають у здобувача невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, припускається помилок при виконанні практичних навичок;

– 2 ("незадовільно") – здобувач не опанував навчальний матеріал теми, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в джерелах, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.

Здобувач має отримати оцінку на кожному лабораторному занятті. У разі пропуску лабораторного заняття здобувач освіти зобов'язаний його відпрацювати у повному обсязі на консультаціях за графіком відпрацювання лабораторних занять, але не пізніше останнього тижня у відповідному семестрі. Якщо здобувач пропустив більше, ніж 3 практичні заняття, він має отримати дозвіл на їх відпрацювання у деканаті.

Відвідування занять здобувачами є обов'язковим та дає можливість отримати загальні та фахові компетентності. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, карантин, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету) або може бути відпрацьоване на консультаціях відповідно до встановленого порядку.

Максимальна кількість балів, яку може набрати здобувач за поточну навчальну діяльність за семестр для допуску до екзамену становить 120 балів. Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати здобувач освіти за поточну навчальну діяльність за семестр для допуску до екзамену становить 72 бали. Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих здобувачем освіти оцінок за 4-балльною шкалою під час вивчення освітнього компонента впродовж семестру, шляхом обчислення середнього арифметичного, округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за 200-балльною шкалою відповідно до таблиці 2.

Таблиця 2

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу для дисциплін, що завершуються екзаменом (диференційованим заліком)

4- бальна шкала	200- бальна шкала						
5	120	4.45	107	3.91	94	3.37	81
4.95	119	4.41	106	3.87	93	3.33	80
4.91	118	4.37	105	3.83	92	3.29	79
4.87	117	4.33	104	3.79	91	3.25	78
4.83	116	4.29	103	3.74	90	3.2	77
4.79	115	4.25	102	3.7	89	3.16	76
4.75	114	4.2	101	3.66	88	3.12	75
4.7	113	4.16	100	3.62	87	3.08	74
4.66	112	4.12	99	3.58	86	3.04	73
4.62	111	4.08	98	3.54	85	3	72
4.58	110	4.04	97	3.49	84	Менше 3	Недос-татньо
4.54	109	3.99	96	3.45	83		
4.5	108	3.95	95	3.41	82		

У разі наявності диплома молодшого спеціаліста (молодшого бакалавра, фахового молодшого бакалавра) можливе зарахування (перезарахування) певної кількості годин відповідно до Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки.

У разі наявності документа, що засвідчує навчання на сертифікованих курсах, онлайн-курсах, які дотичні до тем освітнього компонента, можливе зарахування певної кількості балів (за попереднім погодженням з викладачем), відповідно до Положення про визнання

результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки.

У разі переходу на дистанційну форму навчання викладання курсу відбувається в команді освітнього середовища Microsoft Office 365 відповідно до Положення про дистанційне навчання та додаткових розпоряджень ректорату.

Політика щодо академічної добросердечності.

Науково-педагогічний працівник і здобувач освіти мають дотримуватись ст. 42 Закону України «Про освіту». Усі здобувачі освіти повинні ознайомитись із основними положеннями Кодексу академічної добросердечності Волинського національного університету імені Лесі Українки та Ініціативою академічної добросердечності та якості освіти – Academic IQ.

У разі недотриманням здобувач освіти *засад академічної добросердечності* - сукупності етичних принципів та визначених законом правил, якими керуються учасники освітнього процесу під час навчання, викладання і провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень, оцінювання роботи не буде відбуватись. Списування під час контрольних робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань під час заняття.

Дотримання академічної добросердечності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Якщо з об'єктивних причин заняття пропущене, здобувач відпрацьовує тему лабораторного заняття. День та години відпрацювання визначаються графіком консультацій, який оприлюднюється.

У випадку невиконання та не відпрацювання лабораторних робіт здобувач освіти не допускається до підсумкового контролю та його підсумковий бал за поточний семестр не визначається.

Терміни проведення іспиту, а також терміни ліквідації академічної заборгованості визначаються розкладом екзаменаційної сесії. У разі не складання іспиту, здобувач освіти може передати його двічі.

У відомості, індивідуальному навчальному плані (заліковій книжці) здобувача освіти записується підсумкова кількість балів за екзамен.

V. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Формою підсумкового контролю є екзамен.

На екзамен виносяться усі програмні питання освітнього компонента, які здобувачі вивчали протягом семестру. Екзаменаційна оцінка визначається в балах за результатами виконання екзаменаційних завдань за шкалою від 0 до 80 балів.

Остаточна екзаменаційна оцінка складається з двох частин: 1) екзаменаційного тестування та 2) практичної і теоретичної частини. Екзаменаційне тестування оцінюється від 0 до 20 балів, проводиться двічі за процедурою ліцензійного іспиту КРОК, який проводиться у Центрі інформаційних технологій та комп'ютерного тестування університету. З двох тестувань буде врахований кращий результат. При отриманні позитивної оцінки на першому тестуванні (більше 60,5% правильних відповідей) здобувач має право не проходити друге

тестування. Результати від 60,5% до 100% правильних відповідей конвертуються у бали від 12 до 20 наступним чином:

60,5-62%	12 балів	71-75%	15 балів	86-90%	18 балів
63-65%	13 балів	76-80%	16 балів	91-95%	19 балів
66-70%	14 балів	81-85%	17 балів	95- 100%	20 балів

Отримані бали додаються до екзаменаційної оцінки (яка включає теоретичну і практичну частину та оцінюється від 0 до 60 балів) та формують остаточну екзаменаційну оцінку на екзамені.

На екзамен виносяться усі основні питання, завдання, що потребують творчої відповіді та уміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх під час розв'язання завдань.

Підсумкова оцінка з освітнього компонента визначається як сума поточної оцінки (максимум – 120 балів) та екзаменаційної оцінки (максимум – 80 балів) і становить 200 балів.

У випадку, якщо здобувач набрав підсумковий бал менший, ніж 122 бали, він складає екзамен під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, зберігаються, а здобувач при перескладанні екзамену може набрати максимум 80 балів. Підсумковий бал при цьому формується шляхом додавання поточних балів та екзаменаційного балу і становить максимум 200 балів.

Повторне складання екзамену допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Переведення оцінки в шкалу ECTS та національну шкалу здійснюється за схемою:

Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оценка	пояснення
170–200	Відмінно	A	відмінне виконання
150–169	Дуже добре	B	вище середнього рівня
140–149	Добре	C	загалом хороша робота
130–139	Задовільно	D	непогано
122–129	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–121	Незадовільно	Fx	Необхідне перескладання

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ІСПИТУ

1. Законодавство про реабілітацію й ерготерапію.
2. Ерготерапевтичний процес.
3. Роль ерготерапії в реабілітаційному процесі. Мета, завдання, принципи, методи.
4. Функціональне оцінювання та обстеження ерготерапевта.
5. Анамнез (розмова).
6. Спостереження.
7. Стандартизовані тести, методи й інструменти.

8. Ерготерапевтичне оцінювання та функціональне обстеження функціональних пошкоджень різного типу (порушення функції).
9. Оцінювання пацієнта з точки зору біомеханічного підходу.
10. Ерготерапевтичне оцінювання функціонального стану неврологічних хворих.
11. Оцінювання великої моторики.
12. Оцінювання дрібної моторики.
13. Оцінювання хапання.
14. Порушення хапання.
15. Оцінювання дрібної моторики за допомогою стандартизованих тестів.
16. Методики розвитку дрібної моторики.
17. Форма для запису результатів обстежень та ерготерапевтичне обстеження.
18. Визначення ерготерапевтичних завдань і планів, втручання.
19. Ерготерапевтичне втручання для пацієнтів з різними типами функціональних порушень.
20. Дитяча ерготерапія.
21. Адаптація технологій в дитячій ерготерапії.
22. Ерготерапія осіб похилого та старечого віку.
23. Тести для ерготерапевтичного оцінювання літніх людей.
24. Принципи модифікації житлового середовища для літніх людей.
25. Ерготерапія пацієнтів з руховими порушеннями.
26. Методичні основи арт-терапії.
27. Нейророзвиваючі підходи.
28. Формування вмінь, які необхідні особі для самостійного харчування.
29. Формування вмінь, які необхідні особі для самостійного справляння побутових потреб.
30. Формування вмінь, які необхідні особі для самостійного користування ванною кімнатою.
31. Формування вмінь, які необхідні особі для самостійного користування кухнею.
32. Формування вмінь, які необхідні особі для самостійного одягання/роздягання.
33. Загальні положення вербалного та невербалного спілкування з пацієнтом.
34. Догляд за хворими з порушеннями та травмами опорно-рухового апарату.
35. Догляд за хворими з порушеннями та травмою спинного мозку.
36. Догляд за хворими з неврологічними розладами.
37. Оцінювання помешкання. Ергодіагностика (повернення до праці).
38. Біомеханічний підхід.
39. Ерготерапевтичне втручання для хворих з порушенням функції верхньої кінцівки – здатності хапати.
40. Ерготерапевтичне втручання для пацієнтів з порушенням чутливості.
41. Біомеханічний підхід для пацієнтів з ревматичними захворюваннями.
42. Ерготерапевтичні моделі й підходи, що використовуються для пацієнтів з психосоціальними розладами.
43. Поведінкові теоретичні межі.
44. Когнітивно-поведінкові теоретичні межі.
45. Психоаналітичні теоретичні межі.
46. Гуманістичні теоретичні межі.
47. Інші моделі та підходи, що використовуються в ерготерапії для пацієнтів із психосоціальними розладами.
48. Модель Заняттєвої Активності Людини – Model of Human Occupation (МОНО).
49. Канадське оцінювання виконання заняттєвої активності – Canadian Occupational Performance Measure (COPM).
50. Універсальні тести, що застосовуються в ерготерапії для оцінки діяльності клієнта.
51. Опитувальник «Активності у повсякденному житті».

52. Індекс активностей повсякденного життя Катца.
53. Індекс незалежності в повсякденній життєдіяльності Бартел.
54. Можливості ерготерапевтичного втручання для людей із психосоціальними розладами.
55. Теоретичні основи відновлення рухових функцій при інсульті.
56. Робота з сім'єю та основи сімейної терапії з точки зору ерготерапевта.
57. Тренінги активності у повсякденному житті.
58. Дзеркальна терапія.
59. Ерготерапевтичні методи, що використовуються для пацієнтів з порушенням когнітивних функцій.
60. Ерготерапевтичні моделі та підходи, що використовуються для пацієнтів з порушенням зорового сприйняття.
61. Ерготерапевтичні моделі та підходи, що використовують для пацієнтів з порушенням зорового розпізнавання предметів й обличчя.
62. Ерготерапевтичні моделі та підходи, що використовуються для пацієнтів з порушенням зору.
63. Ерготерапевтичні моделі та підходи, що використовуються для пацієнтів з апраксією.
64. Ерготерапевтичні моделі та підходи, що використовуються для пацієнтів з порушенням уваги, синдромом неглекту.
65. Ерготерапевтичні моделі та підходи, що використовуються для пацієнтів з порушенням пам'яті.
66. Організаційні аспекти і базисні принципи ерготерапії при ДЦП.
67. Ерготерапевтична оцінка дітей з ДЦП.
68. Базисні положення ерготерапевтичного втручання при ДЦП.
69. Розвиваюча стратегія ерготерапевтичного втручання при ДЦП.
70. Самообслуговування дітей з ДЦП.
71. Адаптація оточуючого середовища та використання допоміжних пристосувань при ДЦП.
72. Комунікаційні технології.
73. Ерготерапія у громаді.
74. Оцінювання помешкання.
75. Процедура ергодіагностики.
76. Ерготерапевтична оцінка людей похилого віку.
77. Ерготерапевтичний тест «Міра функціональної незалежності».
78. Шкала оцінки рухової активності для пацієнтів похилого віку.
79. Багатокомпонентні порядкові шкали в ерготерапії людей похилого віку.
80. Реалізація компенсаторної стратегії ерготерапії людей похилого віку.
81. Активний відпочинок.
82. Організація дозвілля і відпочинку людей похилого віку.
83. Науково-доказова практика в ерготерапії.
84. Особливості ерготерапії в соціальних установах.
85. Етичні особливості ерготерапії осіб похилого віку.
86. Адаптація оточуючого середовища та використання допоміжних пристосувань.
87. Роль ергономіки в ерготерапії.
88. Основні стратегії ерготерапевтичного втручання. Визначення цілей та завдань ерготерапії.
89. Переваги мультидисциплінарного принципу в ерготерапії.
90. Соціально-ерготерапевтичні пристосування та їх індивідуальний підбір.

VI.РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

Основна література

1. Грейда Н.Б. Основи ерготерапії та функціональне тренування: конспект лекцій. - Луцьк, 2022. - 50 с.
2. Майкова Т.В. Ерготерапія: підручник/ Т.В. Майкова, С.М. Афанасьев, О.С.Афанасьева. - Дніпро: Журфонд, 2019. – 374 с.
3. Швесткова О. Ерготерапія: підручник / О. Швесткова, С. Катержина. – Київ: Чеський центр у Києві, 2019. – 280 с.

Додаткова література

1. Вовканич А. С. Вступ у фізичну реабілітацію: навч. посібник / А. С. Вовканич. – Львів: ЛДУФК, 2013. – 186 с.
2. Грейда Н.Б. Організаційно-методичні основи професійної діяльності фахівців ерготерапевтів. *Сучасні аспекти фізичної терапії та ерготерапії: досягнення, проблеми, шляхи вирішення*: матеріали III Науково-практичної онлайн-конференції з міжнародною участю, м. Запоріжжя, 20–21 жовтня 2022 р. [Електронний ресурс] / Редкол.: О.М. Бурка, Л.В. Шуба. Електрон. Дані. – Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2022. – С. 28-31.
3. Грейда Н. Реабілітація осіб з обмеженими можливостями засобами ерготерапії: *Медична реабілітація в Україні: сучасний стан та напрями розвитку, проблеми та перспективи*: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, (м.Полтава, 8 вересня 2022 р.). Полтава, 2022. С. 15-17.
4. Грейда Н.Б. Основи занятійної науки або окупаційної терапії / Н.Б.Грейда, О.Я.Андрійчук, В.Є.Лавринюк // Медико-біологічні проблеми фізичного виховання різних груп населення, ерготерапії, інклузивної та спеціальної освіти : матеріали VI наук.-практ. конф. (м. Луцьк, 9 грудня 2020 р.) / ред. В. В. Чижик. – Луцьк: ЛІРоЛ, 2020. – С. 52-53.
5. Грейда Н.Б. Професійна діяльність ерготерапевта з дітьми з особливими потребами / Н.Б.Грейда, О.Я.Андрійчук, В.Є.Лавринюк // Tendenze attuali della moderna ricerca scientifica : der Sammlung wissenschaftlicher Arbeiten «ЛОГОΣ» zu den Materialien der internationalen wissenschaftlich-praktischen Konferenz (B. 3), 5. Juni, 2020. Stuttgart, Deutschland, 2020. S. 57–59.
6. Грейда Н.Б. Ерготерапія як метод реабілітації неповносправних дітей / Н.Б.Грейда, О.Я.Андрійчук, Т.Є.Цюпак, В.Є.Лавринюк // Медико-біологічні проблеми фізичного виховання різних груп населення, ерготерапії, інклузивної та спеціальної освіти: матеріали V наук.-практ. конф. (м. Луцьк, 3 грудня 2019 р.) / ред. В. В. Чижик. – Луцьк: ЛІРоЛ, 2019. – С. 42-43.
7. Грейда Н.Б. Зміст діяльності фахівців фізичної терапії та ерготерапії у комплексному наданні медичних послуг / Н.Б.Грейда, О.Я.Андрійчук, В.Є.Лавринюк // Фізична культура і спорт: досвід та перспективи: матеріали II міжнар. наук.-практ. конф. (м. Чернівці, 4-5 квітня 2019 р.) / за ред. Я. Б. Зоря. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2019. – С. 78-80.
8. Колишкін О. В. Теоретико-практичні основи адаптивної фізичної культури: навч. посіб. / О. В. Колишкін. - Суми : Вид-во СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2020. - 424 с.
9. Кондзерська В.І., Грейда Н.Б. Сенсорна інтеграція дітей засобами ерготерапії. Актуальні проблеми розвитку природничих та гуманітарних наук : матеріали IV Міжнар. наук.практ. конф., м.Луцьк, 11 листопада 2021 р. - Луцьк, 2021. - С.514-516.
10. Лянной Ю. О. Основи фізичної реабілітації: навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / Ю. О. Лянной ; ред. Ю. О. Лянной. - Суми : Вид-во Сум. ДПУ ім. А.С.Макаренка, 2020. - 368 с.
4. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії : підруч. для студентів I рівня вищ. освіти: галузь знань 22 "Охорона здоров'я", спец. 227 "Фізична терапія, ерготерапія" / за заг. ред.: Л. О. Вакуленко, В. В. Клапчука. - Тернопіль : ТДМУ "Укрмедкнига", 2020. - 372 с.

11. Порада А.М. Медико-соціальна реабілітація і медичний контроль: підручник / А.М.Порада, О.В.Порада. — К.: ВСВ “Медицина”, 2011. — 296 с.
12. Потреби інвалідів в заходах медико-соціальної реабілітації [Текст] : посібник / [В. І. Шевчук [та ін.]] ; Н.-д. ін-т реабілітації інвалідів Вінниц. нац. мед. ун-ту ім. М. І. Пирогова. - Вінниця : Рогальська, 2014. - 391 с.
13. Фізична, реабілітаційна та спортивна медицина: підруч. для студентів і лікарів. Т. 1 / за заг. ред.: В. М. Сокрута. - Краматорськ : Каштан, 2019. - 480 с.
14. Шевцов А.Г. Кваліфікаційна характеристика окупаційного терапевта (ерготерапевта) в системі корекційно-реабілітаційної роботи / А.Г.Шевцов // Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки): зб.наук.пр. / Нац.пед.ун-т ім. М.П.Драгоманова. - Кам'янець-Подільський: Медобори, 2016. – Вип.7. – Т.2. – С.409-424.
15. Яримбаш К. С. Фізична реабілітація осіб з особливими потребами: підручник / К.С.Яримбаш, О.Є.Дорофеєва, О.С.Афанасєєва. - Дніпро : Журфонд, 2020. - 215 с.
16. Bases of physical rehabilitation in medicine / A. V. Mahlovanyy [et al.]. - Lviv : [s. n.], 2019. - P.70.
17. Pardue M. T. Potential Role of Exercise in Retinal Health / M. T. Pardue, M. Chrenek, R. Schmidt [et al.] // Progress in molecular biology and translational science. – 2015. – № 134. - P. 491–502.

Інтернет-ресурси

1. http://rodyna.at.ua/publ/psikhokorrekciya_okkupacionnaja_terapija
2. <https://lib.nuph.edu.ua/3d-flip-book/ergoterapija/>
3. <https://www.umj.com.ua/article/90478/ishemichnij-insult-medichna-reabilitaciya>
4. <https://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/25976/>
5. <https://www.youtube.com/watch?v=rtnlxdcIzGw>
6. <https://vseosvita.ua/library/kniga-krok-do-uspihu-mistit-dobirku-korekcijnih-vprav-dla-roboti-z-ditmi-hvorimi-na-dcp-aki-varto-vikoristovuvati-pid-cas-provedenna-urokiv-126992.html>